

som jeg allerede har sagt, at der dog er vist en ikke ringe Imødekommenhed i det andet Ting over for en Del af visse Tiendeejere. Folketinget har vist i Gerning, at det ikke er dette Tings Mening, at de Retter, de tidligere have sat frem for Ejerne af „indkøbte Tiender“, kun skulde være Skueretter. Det blive de i hvert Fald ikke for Ejerne af Kirketiende. De Regler, man stiller op for Tilskud til de indkøbte Kirketiender, forekommer mig dog ikke videre rationelle. Det udtaltes i Flertallets Betænkning i det andet Ting, at det, man havde søgt at tilstræbe, var at stille alle Tiendeydere mest mulig lige. Det er mig imidlertid ikke muligt at se, at man har naaet dette, det forekomme mig endog, at det er meget langt derfra. Men jeg skal ikke opholde mig ved Spørgsmaalet om Principperne, jeg skal ikke efterforske disse — de kunne være vanskelige at finde — men jeg skal kun ganske kort gøre opmærksom paa, hvad det finansielle Resultat efter mit Skøn vil blive af de Forslag, der nu ere vedtagne af Folketinget angaaende Tilskuddet til Ejerne af „indkøbte Tiender“ i Anledning af disses Bortfald.

Efter Motiverne til Tiendelovforslaget, som blev forelagt i Fjor i dette Ting, har den indkøbte Kirketiende en aarlig Værdi af 518,000 Kr. Der skal gives et Tilskud af 2 Gange den aarlige Værdi. Det vil efter denne Bestemmelse sige 1,036,000 Kr. Efter de samme Motiver udgøre de aarlige Vedligeholdelsesudgifter til samtlige Kirker 628,000 Kr. Da de indkøbte Tienders Værdi andrager lidt over $\frac{1}{4}$ af hele Kirketiendens Værdi, kommer der jo paa de indkøbte Kirketiender en aarlig Vedligeholdelsesudgift af ca. 160,000 Kr. 7 Gange dette Beløb, som Staten jo skal tilskyde uden noget Fradrag af Skatten — det er man heldigvis kommet fra — udgør 1,120,000 Kr. At de Summer, der skulde baandlægges til Kirkernes fremtidige Vedligeholdelse, imidlertid ville blive satte ikke saa lidt højere, end hvad der svarer til Kapitalværdien af de aarlige Vedligeholdelsesudgifter, beregnede efter 4 pCt., derom kan der ikke godt være delte Meninger. Jeg nævnede et Eksempel ved 2den Behandling her i Tinget om, hvorledes man i et vist Tilfælde før havde stillet sig. Det forholdt sig i Korthed saaledes, at vilde man lægge de aarlige Vedligeholdelsesudgifter til Grund, og desuden tage Hensyn til forestaaende Reparationer, saa skulde man baandlægge en Kapital af 7,000—9,000 Kr., men Kommissionen bestemte, at Summen skulde

sættes til 14,000 Kr. Jeg gaar nu ikke ud fra, at alle Kommissioner ville forlange forholdsviis saa meget henlagt til Kirkernes fremtidige Vedligeholdelse, men man gaar sikkert ikke for højt, naar man gaar ud fra, at det Beløb, Statskassen kommer til at tilskyde paa denne Konto, maa antages at ville blive forhøjet med $\frac{1}{4}$ ud over Vedligeholdelsesudgifternes Kapitalværdi. Det bliver yderligere 280,000 Kr. Tilsammen saaledes 2,436,000 Kr. eller omtrent 5 Gange den indkøbte Kirketiendes aarlige Værdi, der som nævnt er ca. 518,000 Kr. Endelig er tilbage at omtale det Skattebeløb, som Tiendeejerne faa tilbagebetalt, for saa vidt som de sognevis have ejet deres Tiender før 1. Oktober 1894. Fra 1. Oktober 1894 til 1908, hvor vi skulde begynde at afløse Tienden, er der jo erlagt 13—14 Aars Skat. Da Skatten af Kirke- og Kongetiende som bekendt er ca. 6 pCt. af Værdien, vil det Beløb, der er Tale om at faa tilbage, andrage ca. 80 pCt. af Tiendens aarlige Værdi. Jeg kommer altsaa til det Resultat, at for Ejere af indkøbte Kirketiender vil Forholdet stille sig saaledes, at efter Forslaget, som det er vedtaget i Folketinget, ville de fleste af dem — det er jo ikke alle, men de fleste, der faa Skatten tilbage — faa saadant noget som 5,7—5,8 Gange den aarlige Værdi. De fleste af disse Tiendejere faa altsaa intet at klage over, tværtimod, thi Statens Tilskud til de andre Tiender er jo kun $5\frac{1}{2}$ Gange Værdien. Og saa er endda at bemærke, at ved Tilskud til de andre Tiender har Statskassen al rimelig Udsigt til at kunne indvinde eller bespare en væsentlig Del af Udgiften ved Konvertering af Obligationerne. Her kan ikke blive Tale om en tilnærmelsesvis saa stor Besparelse, da Ejerne af disse Tiender ikke skulde optage noget Tiendelaan til selve Tiendens Afvikling af Statskassen.

Et tidligere æret Medlem for 10de Kreds, Hr. P. Boisen, der var Medlem af Landstingets Tiendeudvalg i Fjor, stillede da et Forslag i den Beretning, der i Fjor blev afgiven af Landstingets Tiendeudvalg, et Forslag, hvorefter, efter hans Skøn, alle Ejere af indkøbte Tiender vilde blive behandlede fuldstændig rigtigt og retfærdigt. Udgangspunktet kunde i nogen Maade kritiseres, men jeg er ikke i Tvivl om, at hvis det Forslag var blevet gennemført, vilde alle Ejere af indkøbte Tiender have følt sig særdeles vel tilfredse. Efter det Forslag, P. Boisen stillede i Fjor, vilde hele